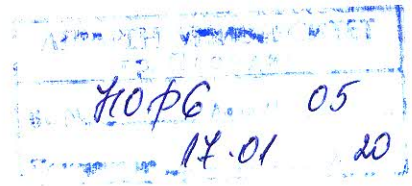

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен “доктор” по: докторска програма „Овощарство“, професионално направление 6.1.Растениевъдство

Автор на дисертационния труд: Георги Иванов Говедаров – докторант на самостоятелна подготовка към катедрата по Овощарство при Аграрния университет в Пловдив

Тема на дисертационния труд: Възможности за ускорено производство на крушови и дюлеви дръвчета върху различни дюлеви подложки

Рецензент: проф. д-р Валентин Илиев Личев – Аграрен университет, гр. Пловдив, област на висше образование 6.0 Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1. Растениевъдство, научна специалност 04.01.15 Овощарство, определен за член на научното жури със заповед № РД 16-1374 / 13.12.2019 г. от Ректора на Аграрния университет в Пловдив

I. Кратко представяне на кандидата.

Георги Иванов Говедаров е завършил средно образование в математическа гимназия „Иван Вазов“ в гр. Добрич. Завършил е висше образование в Аграрния университет в Пловдив по специалността „Агрономство - полевъдство“ през 1984 г. През същата година започва работа като агроном, ръководител на участък „Семепроизводство“ на краставици сорт „Сандра“ към предприятието „Оранжерии“, гр. Раковски. Впоследствие както и до настоящия момент е преподавател – асистент, старши асистент и главен асистент към катедрата по Овощарство при Аграрния университет в Пловдив. Има добро ниво на владееене на английски и руски езици, писмено и говоримо. Притежава много добри организаторски умения. През 1993 година като асистент е бил ръководител на студентска бригада в с. Избегли, Пловдивско.

II. Актуалност на проблема.

Съвременното, интензивно плодово производство има все по-големи изисквания към качеството на посадъчния материал. Едновременно с това

1

много научни колективи по света се стремят да подобрят и ефективността при производството на овощните дръвчета в разсадника. Като имам на предвид, че предложеният ми за рецензиране научен труд третира именно въпросите за количеството и качеството на дюлевите и крушови дръвчета, а също и икономическата ефективност при производството им в разсадника, считам, че темата на дисертацията е особено актуална.

III. Цел и задачи на изследването.

След като докторантът при свои предварителни наблюдения установява, че дюлевите подложки възстановяват активното си сокодвижение напролет по-рано в сравнение с подложките за останалите овощни видове, той си поставя за цел да произведе за една година качествени дюлеви и крушови дръвчета присадени на дюлеви подложки използвайки традиционния начин на присаждане – Т-образен разрез. За сравнение му служат дръвчета произведени по традиционната технология за 2 години.

Във връзка с тази цел, основните задачи за изпълнение са свързани с:

1. Установяване на възможностите за производство на качествени дюлеви подложки в маточника, по-пригодни за ускорено производство на дръвчета.
2. Проучвания в питомника във връзка с ускорения начин за производство на дръвчета от крушови и дюлеви сортове, присадени на дюлеви подложки чрез Т-образно окулиране на будна пъпка.
3. Проучвания в дюлева маточна градина с оглед производство на калем с максимален брой листни и силно редуциран брой плодни пъпки.

IV. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертационният труд е написан на 113 стандартни машинописни страници.

Работата на докторанта е онагледена, като съдържа 24 фигури и 29 таблици.

При отчитането на отделните показатели са използвани общоприети у нас методики. Методически изследването е издържано.

Почти всички представени данни са статистически разработени чрез метода на дисперсионния анализ, които позволяват да бъдат направени достоверни и обосновани изводи.

V. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Структурата на дисертационния труд отговаря на изискванията за образователната и научна степен „Доктор“. Във връзка с литературния преглед и обсъждането на опитните резултати, е изготвената достатъчно богата литературна справка, включваща общо 135 източника, от които 36 на кирилица и 99 на латиница. Това показва, че авторът се е запознал детайлно със съществуващите при производството на присадени дръвчета проблеми, а впоследствие е предложил и възможности за тяхното решаване. Докторантът владее научната терминология и правилно я използва. Данните са правилно анализирани.

VI. Приноси на дисертационния труд.

Основните приноси са както следва:

Приноси с оригинален характер

1. Установена е продължителността за прихващане на присадените крушови и дюлеви пъпки при традиционния и ускорения начин на производство.

2. В динамика е представено развитието на присадените крушови и дюлеви пъпки при традиционно и ускорено производство на дръвчета.

3. При дюлята е установен най-подходящият способ за производство на годни за присаждане на будна пъпка калемки (носещи листни пъпки), както и времето за извършването му.

4. Установено е, че чрез прилагане на висока агротехника, могат да бъдат произвеждани стандартни крушови и дюлеви дръвчета в едногодишен питомник.

Научно-приложни приноси

1. Установено е, че дюлевите подложки възстановяват активното си сокодвижение напролет по-рано в сравнение с подложките за останалите овощни видове.

2. При ускореното производство е установено, че за по-доброто прихващане на подложките в едногодишния питомник, те трябва да бъдат засадени в периода 15.11-15.12.

3. Установено е, че дебелината на подложките достигната в маточника (фракции 4-7 и 7-12 мм) не оказва особено влияние на развитието им в питомника, тъй като до присаждането те нарастват на дебелина и са подходящи за извършването му.

4. Доказано е, че периодът 15.07 – 15.08. е най-подходящ за обезлистване на годни за калеми дървесни клончета при дюлята. В този срок калемите имат максимален брой листни и силно редуциран брой плодни пъпки, което ги прави най-подходящи за ускорено производство на дръвчета.

5. Установено е, че в дюлевата маточна градина за производство на калеми, силната (подмладяваща) зимна резитба, а също и обезлистването на скелетни клони или цялото дърво не са подходящи за получаване на качествени калеми за присаждане при ускорено производство на дръвчета.

Приноси с потвърдителен характер

1. В маточното насаждение дюлевите подложки образуват достатъчно годни за засаждане в питомник издънки.

2. Присадените едновидови компоненти се прихващат по-добре от разновидовите.

3. В питомника дръвчетата от сорта Попска круша имат по-силен растеж от тези на сорта Пас Красан.

VII. Критични бележки, въпроси и препоръки.

1. По-добро би било онагледяването ако наред с таблиците и фигурите бяха приложени и снимки на опитните растения в различните отдели на разсадника.

2. Въпросът ми към докторанта е свързан със създадения ускорен способ за производство на крушови и дюлеви дръвчета, а именно - до каква степен и в какви случаи той може да намери място в разсадникарската практика ?

3. Като имам предвид, че в резултат на проучванията е създадена нова технология за ускорено производство на крушови и дюлеви дръвчета върху дюлеви подложки, препоръчвам на автора да патентова тази иновация.

VIII. Публикувани научни статии.

Във връзка с дисертационния труд колегата Говедаров е публикувал

четири статии в научни списания – една в колектив в Journal of Mountain Agriculture on the Balkans и три самостоятелни в Agricultural sciences. В резултат на това докторантът покрива минималните национални изисквания и може да продължи участието си в процедурата във връзка със защитата на дисертационния си труд.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

IX. Лични впечатления от докторанта.

Познавам колегата Говедаров още от постъпването му на работа като преподавател в катедрата по Овощарство. Впоследствие той се утвърди като квалифициран преподавател и прецизен изследовател. Има авторитет сред студентите и преподавателите. Много търсен е и от фермерите, основно във връзка с извършването на резитбата на овощните дървета.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените от докторанта различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в република България и Правилника за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**. Направените бележки и препоръки не омаловажават дисертационния труд, който има много достойнства.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Георги Иванов Говедаров образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност „Овощарство“.

27.12.2019 г.
гр. Пловдив

РЕЦЕНЗЕНТ:
(проф. д-р В. Личев)